

KERETMEGÁLLAPODÁS

Magyarország Kormánya és az Országos Roma Önkormányzat között

Magyarország Kormánya és az Országos Roma Önkormányzat (továbbiakban: ORÖ) tudatában vannak annak, hogy a Kárpát-medencében évszázadok óta sorsközösségben velünk együtt élő cigányság helyzete az elmúlt évtizedekben az élet számos területén romlott, ezért közös elhatározás alapján a romák és a többségi társadalom együttélésének megerősítése, a közös jövő építése érdekében írják alá e Keretmegállapodást.

A Kormány programjában célként fogalmazta meg a cigányság életkörülményeinek javítását és társadalmi beilleszkedésének elősegítését. Ezen célkitűzések megvalósulása érdekében jelen Keretmegállapodás különös hangsúlyt fektet a munkahelyteremtésre és az oktatás területén történő együttműködésre.

Kiemelt cél, hogy a jövőben a hatalommal való visszaélést, a romákat befogadó, diszkriminációmentes közérdek szolgálata váltsa fel. Így biztosítva a roma közösség társadalmi felzárkózását, felemelkedését.

A Kormány a társadalmi felzárkózást szolgáló intézkedéseinek hatékonyra és eredményessé tételére érdekében együttdöntési rendszert alakít ki az ORÖ-vel.

AZ EGYÜTTDÖNTÉSI RENDSZER CÉLKITŰZÉSEI

1. A Kormány és az ORÖ együttműködésben kormányrendelet-tervezetet dolgoz ki, amelyben rögzíti az egyes beavatkozási területeket, az együttdöntési megállapodás szereplőit és az együttdöntésre megjelölt szervekkel az adott területre vonatkozó együttdöntési mechanizmust, figyelembe véve és illeszkedve a hatályos európai uniós és hazai eljárásrendi szabályokhoz.
2. A Kormány az együttdöntési rendszert elsősorban a foglalkoztatás bővítését, az oktatás színvonalának emelését, valamint az életkörülmények javítását célzó fejlesztési programok, ösztöndíjprogramok, beruházási és foglalkoztatási támogatások terén alakítja ki annak érdekében, hogy az ORÖ mint roma érdekképviselőt biztosítani tudja, hogy ezekben a programokban kellő arányban vegyenek részt hátrányos helyzetű, mélyszegénységben élő roma és nem roma gyermekek, fiatalok és felnőttek, és a tevékenységek ténylegesen felemelkedésüket, felzárkózásukat szolgálják.

3. A Felek egyetértenek abban, hogy a cigányság életkörülményeinek javítása, társadalmi beilleszkedésének elősegítése érdekében szükséges az ORÖ aktív részvétele a Kormány foglalkoztatási, oktatási, szak- és felnőttképzési, szociális, kulturális, egészségügyi és lakhatási feltételek javítását célzó programjaiban. Ennek keretében a Kormány támogatja, hogy növekedjen az ORÖ szerepe a programok szakmai tervezésében és megvalósításában, valamint a szabályozás kialakításában. A Felek 2015-ig közös célként fogalmazzák meg, hogy támogatják:
- 100 000 munkanélküli roma foglalkoztatásba történő bevonását;
 - olyan átfogó oktatási reform program megvalósítását, amely révén 20 000 roma fiatal, 50 - a felzárkózásban részt vevő - szakmunkásképző iskola keretében szerezhet piacképes szakmát. Továbbá támogatják 10 000 roma fiatal érettségig adó képzésben tanulását, és segítik 5 000 tehetséges roma személy felkészülését, hogy megfeleljen a felsőfokú oktatásban való részvétel feltételeinek;
 - a szak- és felnőttképzés területén mintegy 50 000, legfeljebb szakiskolai végzettségű, roma felnőtt piacképes szakképzését és további 80 000 felnőtt roma alapfokú készség fejlesztési programokban való részvételét (írás, olvasás, számolás, informatika);
 - 150 000 roma szervezett, lakossági szűrővizsgálatokon való részvételét, valamint az egészséges életvitelhez szükséges folyamatos tanácsadásban részesítését.
4. A Széll Kálmán Tervhez igazodva a Kormány és az ORÖ az együtdöntési rendszert elsődlegesen a foglalkoztathatóság fejlesztése, a munkaerőpiacra való belépés ösztönzése, a komplex munkaerő-piaci, a hátrányos helyzetűek foglalkoztatását elősegítő programok tekintetében tervezési, programindítási, ellenőrzési és monitorozási rendszer formájában valósítja meg, figyelembe véve a jogszabályi háttérrel. Ennek értelmében a költségvetési, a Munkaerő-piaci Alap és az Európai Unió források tekintetében az ORÖ az eljárásrendekre vonatkozó javaslatot tehet. Az ORÖ együtdöntést gyakorol, különösen az általa javasolt, programokba bevonandó személyekhez kapcsolódó képzések tekintetében, továbbá munkaerő-közvetítői és szervezési feladatokat lát el, biztosítja továbbá a programokba bevonandók megszervezését, tájékoztatását. Mindezeket úgy, hogy a romák nem kizárólagosan, ugyanakkor szükségletarányosan vehessenek részt minőségi képzésekben, és más munkaerő-piaci programokban.
5. A Széll Kálmán Tervhez igazodva a Kormány és az ORÖ az együtdöntési rendszer keretében az oktatási, szakképzési, felsőoktatási, felnőttképzési lehetőségek minőségét javítja, kiterjeszti. A Felek együttműködésében olyan csecsemő- és kisgyermekvédő és fejlesztő rendszert alakítanak ki, illetve a már meglévőt fejlesztik tovább, mely érdemben hozzájárul a hátrányos helyzetű közösségekben, településeken élő, elsősorban roma gyermekek sikeres iskolai belépéséhez. Ennek keretében a Kormány támogathatja, hogy minden település számára biztosítottak legyenek a korai óvodai szolgáltatások, és kis létszámú formában is megszervezhető legyen az iskolai kezdő évfolyam. A Kormány új roma ösztöndíjprogramot indít. Mind a Kormány, mind az ORÖ támogatja a Keresztény Roma Szakkollégiumi Hálózat működését. A Felek közösen áttekintik a cigány gyerekeket, fiatalokat oktató, képző központok fenntartói feladatait, különösen az alap- és a szakképzés tekintetében. Ennek értelmében a költségvetési, a Munkaerő-piaci Alap és az Európai Unió források tekintetében az ORÖ az eljárásrendekre javaslatot tehet. Az ORÖ biztosítja továbbá, hogy ezekben a programokban elsődlegesen azoknak a személyeknek a családtagjai részesüljenek, akik a 3. pont szerinti munkaerő-piaci programokban megfelelő együttműködés mellett részt vesznek.

6. Az együttműködés a Kormány által létrehozandó legalább 16 közösségi központ romák számára is legmegfelelőbb fejlesztésének, feladatellátásának meghatározására is kiterjed. Így ezek a központok érdemben segíteni fogják az elemi életviteli körülményeket is nélkülözők lakhatási feltételeinek javítását, átmenetet biztosítva a tanulás és a munka világába. A közösségi központok tevékenysége ki kell terjedjen az állampolgári felelősségre, az egészséges életmódra, így a rendszeres testmozgásra, az egészséges táplálkozásra, a dohányzás és a túlzott mértékű alkoholfogyasztás megelőzésére is. A Kormány támogatást nyújt az ORÖ szervezésében kiválasztott és mentorált mintegy 2000 roma családsegítő szociális munkás, közösségfejlesztő, foglalkozásszervező és egészségügyi közvetítő képzéséhez, munkagyakorlat szerzéséhez.
7. A roma fiatalok sportprogramjának elindítása mellett kötelezi el magát a Kormány, támaszkodva az ORÖ aktív részvételére, melynek keretében mintegy 30 000 roma fiatal kíván bevonni a közösség- és személyiségformáló sporttevékenységekbe.
8. A roma kultúra művelésének támogatása mellett a Kormány megteremti annak feltételét, hogy a többségi társadalom is megismerhesse a roma hagyományok és kultúra értékeit, ennek érdekében az ORÖ és a Kormány közösen európai színvonalú Roma Kulturális Központot hoz létre.
9. A roma közélet erkölcsi és szakmai megújítása érdekében, a Kormány és az ORÖ 2012-ig Európai Unió forrásokat is felhasználva létrehozzák a Roma Közéleti Akadémiát, és folyamatosan támogatják az általa a célok érdekében szervezett programok megvalósulását, annak érdekében, hogy mintegy 3000 roma közéleti szereplő fejlődését tudják biztosítani.
10. Az ORÖ részt vesz annak a megyei kormány megbízottak által koordinált konfliktusmegelőző és kezelő mechanizmusnak a működtetésében, mely a helyi, a közbiztonságot és a békés egymás mellett élést fenyegető jelenségek megelőzésére és kezelésére irányul.
11. A Kormány vállalja, hogy az állami beruházásokhoz kapcsolódó közbeszerzéseken kötelező jelleggel előírja munkaképes korú, elsősorban a beruházás térségében élő inaktív foglalkoztatásának elsőbbségét, és biztosítja felkészítésüket a foglalkoztatásba való bekapcsolódásra, nem veszélyeztetve a térségben dolgozó aktív keresők foglalkoztatását. Ennek érdekében az Új Széchenyi Terv keretében a romákat foglalkoztató vállalkozásoknak kiemelt támogatást nyújt.
12. A hazai gazdaság megszilárdítása érdekében a Kormány vállalja, hogy erősíti a helyi piac védelmét, és a helyi termelést a korábban létező szubvenciók helyreállításával és új szubvenciók bevezetésével támogatja. Ezen szubvenciókat elsősorban a hátrányos helyzetű közösségek, települések, elsősorban a romák helyben végezhető, az agráriumhoz, a kézművességhez és szolgáltatásokhoz kapcsolódó tevékenységekre alapítja.
13. A Kormány vállalja továbbá az állami megrendelésen alapuló szolgáltatások megszervezése, és a beruházások megvalósítása során a szociális gazdaság szereplőinek szabályozási, intézményi eszközökkel és új finanszírozási formákkal történő támogatását.

14. Magyarország Kormánya a nemzetközi szervezetekkel, továbbá az Európai Unió intézményeivel, különösen az Európai Bizottsággal történő, a roma felzárkózást érintő kérdésekben folytatott tárgyalások előtt álláspontja kialakítása során egyeztet az ORÖ-vel. A társadalmi felzárkózást segítő szempontok érvényesítése érdekében az ORÖ legalább 1 fő állandó egyetértési joggal rendelkező képviselőt jelölhet meg, aki - amennyiben ennek lehetősége adott - részt vesz a döntéshozatali folyamatban, a nemzetközi és EU-s egyeztetési mechanizmusokban.
15. A Kormány vállalja, hogy az ORÖ korábbi vezetésének (előző megnevezésén Országos Cigány Önkormányzat – OCÖ) felelőtlen gazdálkodása következtében ellehetetlenült kisebbségi önkormányzati tevékenység támogatására 2011 első félévében egyedi kormánydöntéssel 300 millió Ft-ot biztosít.

A CÉLOK ELÉRÉSE ÉRDEKÉBEN SZÜKSÉGES INTÉZKEDÉSEK

1. Tekintettel a megoldandó feladatok rendkívüli sürgősségére, az azonnali intervenció érdekében, az együttdöntési rendszer célkitűzéseinek rövidtávú elérése érdekében, a legsürgetőbb feladatok, programok azonnali beindítására a Kormány 1 milliárd Ft-ot különít el az egyes hazai és uniós programokban az ORÖ által javasolt arányos részvétel biztosítására, illetve az együttdöntési rendszer előkészítésében való részvételre.

Határidő: 2011. július 30.

2. ORÖ fórumot biztosít arra, hogy a romák mind szélesebb köre megismerhesse az állampolgári jogokat és kötelezettségeket, a jogrendszer és a közigazgatás működését.

Határidő: folyamatos

3. A Kormány a számszerű célkitűzések elérésének elősegítése és folyamatos nyomon követése érdekében – figyelembe véve a 2020-ig szóló Nemzeti Roma Stratégiák Uniós Keretrendszerét is – részletes intézkedési tervet fogad el kormányhatározat formájában, mely kiterjed az egyes vállalások felelőseinek és a teljesítés határidejének meghatározására, továbbá kormányrendeletet ad ki, amelyben rögzíti az egyes beavatkozási területeket, az együttdöntési megállapodás szereplőit és az együttdöntésre megjelölt szervezetekkel az adott területre vonatkozó együttdöntési mechanizmust.

Határidő: azonnal, illetve a kormányrendelet tekintetében 2011. szeptember 1.

4. A Kormány vállalja, hogy a különböző bizottságok, intézmények, szervezetek felügyeletével kapcsolatos szabályozást úgy vizsgálja felül, hogy abban az együttdöntési rendszer szerinti képviselő, a folyamatos kapcsolattartás az ORÖ számára biztosított legyen.

Felelős: A Kormány nevében a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium Társadalmi Felzárkózásért Felelős Államtitkársága

Közreműködő társfelelős: valamennyi érintett tárca

Határidő: 2011. június 1. - december 31. között folyamatosan

5. A Kormány és az ORÖ által létrehozandó intézmények, hálózatok közötti szakmai koordinációt a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium Társadalmi Felzárkózásért Felelős Államtitkársága és az ORÖ közösen látja el. A programcélok megvalósításába bevonásra kerülő Új Széchenyi Programiroda működésének finanszírozásáért a nemzetgazdasági miniszter, a fejlesztési források biztosításáért a nemzeti fejlesztési miniszter a felelős.

Határidő: 2011. július 1. - 2012. január 1. között folyamatosan

6. A Felek a megállapodás és a kisebbségi önkormányzati tevékenység figyelemmel kísérése érdekében folyamatosan együttműködnek, évente legalább egy alkalommal a Kormány és az ORÖ közös szövegezésű jelentést fogad el.

Határidő: a tárgyévet követő év február 28.

Budapest, 2011. május 20.

Orbán Viktor
miniszterelnök

Farkas Flórián
az ORÖ elnöke